

**Адвокат у кримінальному
провадженні: стратегія
захисту, тактика,
процесуальні документи**

Посібник присвячено повному маршруту роботи захисника у кримінальному провадженні – від першого звернення та побудови стратегії до судового розгляду, перегляду рішень, юридичного письма й організації адвокатського досьє. Практичні алгоритми, контрольні списки та моделі документів не замінюють аналізу конкретної справи.

Право та практика звірені станом на 2 вересня 2026 року. Перед використанням документа або правової позиції необхідно перевірити чинну редакцію норми, актуальну судову практику та фактичні обставини конкретного провадження.

Максим Сергійович ЖУРАВЛІОВ

**АДВОКАТ У КРИМІНАЛЬНОМУ
ПРОВАДЖЕННІ
Стратегія захисту, тактика,
процесуальні документи**

Практичний посібник

Харків
«Право»
2026

УДК 343.121.4(477)(07)
Ж92

Журавльов М. С.

Ж92 Адвокат у кримінальному провадженні : Стратегія захисту, тактика, процесуальні документи : практ. посіб. / Максим Сергійович Журавльов. – Харків : Право, 2026. – 648 с.

ISBN 978-617-8852-26-9

Посібник присвячено повному маршруту роботи захисника у кримінальному провадженні – від першого звернення та побудови стратегії до судового розгляду, перегляду рішень, юридичного письма й організації адвокатського досьє. Практичні алгоритми, контрольні списки та моделі документів не замінюють аналізу конкретної справи.

Право та практика звірені станом на 2 вересня 2026 року. Перед використанням документа або правової позиції необхідно перевірити чинну редакцію норми, актуальну судову практику та фактичні обставини конкретного провадження.

УДК 343.121.4(477)(07)

Zhuravlov, M. S. (2026). Lawyer in criminal proceedings. Defence strategy, tactics and procedural documents [A practical guide]. Pravo.

This guide presents criminal defence as a continuous system of professional decisions rather than a collection of isolated procedural steps. It follows the actual path of defence work: the first contact with a client, conflict checks and entry into proceedings; urgent response to detention, searches and questioning; review of suspicion, preventive measures, evidence, expert knowledge and digital material; preparation for trial, examination of evidence, closing arguments, appeal, cassation and other forms of review. Separate chapters address legal writing and the organisation of a working defence file.

The book combines legal analysis with practical algorithms, checklists, model forms and document structures. National law and case law were reviewed as of 2 September 2026.

Keywords: criminal proceedings, defence lawyer, defence strategy, evidence, procedural documents, trial advocacy, appeal, legal writing.

ISBN 978-617-8852-26-9

© Журавльов М. С., 2026

© ТОВ «Видавничий дім «Право», 2026

Присвячую цю книгу моєму братові Сергію,
який трагічно загинув 14 січня 2019 року.
Світла пам'ять.

Зміст

Від автора.....	5
Як користуватися посібником.....	7
Список скорочень	8
Розділ 1. Адвокат як захисник у кримінальному провадженні.....	9
Розділ 2. Перша зустріч із клієнтом і вступ у справу	29
Розділ 3. Побудова стратегії захисту.....	55
Розділ 4. Комунікація з клієнтом і професійне прийняття рішень.....	89
Розділ 5. Невідкладний захист: затримання і перші години	125
Розділ 6. Обшук, огляд і тимчасове вилучення майна.....	157
Розділ 7. Допит та інші слідчі (розшукові) дії.....	189
Розділ 8. Повідомлення про підозру і первинний аудит підозри.....	219
Розділ 9. Заходи забезпечення кримінального провадження і запобіжні заходи.....	245
Розділ 10. Збирання і подання доказів стороною захисту.....	275
Розділ 11. Експерт, спеціаліст і спеціальні знання у стратегії захисту.....	301
Розділ 12. Цифрові докази, комунікації та результати негласних дій.....	327
Розділ 13. Клопотання, скарги, відводи і контроль розумних строків.....	347
Розділ 14. Завершення досудового розслідування і вибір подальшого маршруту.....	367
Розділ 15. Підготовче судове провадження	391
Розділ 16. Судова стратегія і порядок дослідження доказів	413
Розділ 17. Допит у суді: підготовка, прямий і перехресний допит.....	435
Розділ 18. Допустимість доказів і доказові спори.....	459
Розділ 19. Судові дебати, останнє слово і підготовка до судового рішення.....	485
Розділ 20. Апеляційна стратегія	507
Розділ 21. Касаційне оскарження та інші форми перегляду	527
Розділ 22. Особливі умови і підвищені професійні ризики	547
Розділ 23. Юридичне письмо у кримінальному провадженні	565
Розділ 24. Банк документів, алгоритмів і чек-листів	585
Замість післямови	607
Джерела та судова практика	610

Від автора

Цей посібник виріс із практики кримінального захисту. Не з бажання зібрати під однією обкладинкою якомога більше статей і судових рішень, а з потреби впорядкувати професійну роботу так, щоб у складній справі не втрачати головного: людину, факти, час і відповідальність за кожне рішення.

У кримінальному провадженні рідко бувають дрібниці. Невчасно поставлене запитання, неперевірене джерело, пропущений строк або неточно зафіксоване порушення можуть змінити подальший рух справи. Водночас сама по собі кількість клопотань чи посилань на практику ще не створює захисту. Захист з'являється тоді, коли окремі дії підпорядковані зрозумілій меті, а адвокат уміє пояснити клієнтові не лише що він пропонує зробити, а й навіщо, коли та з яким ризиком.

Я свідомо не намагався написати збірник готових відповідей. У нашій професії їх небагато. Дві зовні схожі справи можуть вимагати різної тактики; сильний документ в одному провадженні в іншому здатний передчасно розкрити позицію. Тому в центрі книги – не шаблон заради шаблону, а спосіб мислення: що перевірити, яке рішення прийняти, що зафіксувати і який інструмент використати.

Структура посібника повторює реальний маршрут захисника. Від першої зустрічі, перевірки конфлікту інтересів і вступу у справу – до затримання, обшуку, допиту, повідомлення про підозру, запобіжного заходу, збирання доказів, роботи з експертом і цифровими даними. Далі – завершення досудового розслідування, підготовче провадження, судова стратегія, допит, доказові спори, дебати, апеляція, касація та інші форми перегляду. Завершують книгу юридичне письмо і банк робочих документів.

Практичні форми й контрольні списки призначені не для механічного копіювання. Їхнє завдання – допомогти адвокату побачити прогалину до того, як вона стане процесуальною проблемою. Кожен зразок треба адаптувати до статусу особи, стадії провадження, матеріалів справи, чинної редакції закону та обраної стратегії.

Усі правові позиції викладено з опорою на офіційні українські та первинні міжнародні джерела. Судове рішення тут важливе не як прикраса тексту і не як універсальна формула, а як аргумент із конкретним фактичним і процесуальним контекстом. Саме тому джерела

подано за розділами: читач може одразу перевірити норму, рішення чи стандарт, на якому побудовано висновок.

Цю книгу я адресую практикуючим адвокатам, помічникам і стажистам, студентам та всім, хто прагне зрозуміти кримінальний процес не як послідовність формальностей, а як систему гарантій, рішень і професійної відповідальності. Якщо після прочитання в читача залишиться не готова відповідь, а точніше запитання до матеріалів справи, своєчасніше рішення і краще підготовлений документ – значить, посібник виконав своє завдання.

Як користуватися посібником

Книгу побудовано за маршрутом кримінального провадження. Її можна читати послідовно – від першої зустрічі до перегляду судового рішення – або використовувати як робочий довідник під конкретне завдання.

- Починайте з мети. Перед зверненням до форми чи алгоритму визначте, який результат потрібен клієнтові, які межі закону та які ризики є прийнятними.

- Перевіряйте чотири питання. На кожному етапі з'ясуйте: що треба перевірити; яке рішення слід прийняти; що необхідно зафіксувати; який документ або процесуальний засіб використати.

- Не відривайте документ від стратегії. Клопотання, скарга, заява або заперечення мають виконувати конкретну функцію у справі. Подання документа без визначеної мети може створити більше ризиків, ніж користі.

- Працюйте з контрольними списками до і після дії. До процесуальної дії вони допомагають підготуватися; після неї – перевірити повноту фіксації та визначити наступний крок.

- Використовуйте форми як каркас. Поля у квадратних дужках потребують заповнення фактичними даними. Перед поданням перевірте адресата, статус, повноваження, строки, додатки та чинну редакцію норми.

- Звіряйте джерела. Посилання в тексті мають локальну нумерацію в межах розділу. Відповідні офіційні джерела й судові рішення зібрано наприкінці книги за тією самою структурою.

- Фіксуйте власне рішення. Корисний робочий запис містить факт, джерело, правове значення, можливі варіанти, обраний крок, строк і відповідального. Це дозволяє відновити логіку захисту навіть після тривалої перерви.

Виробничо-практичне видання

ЖУРАВЛІОВ Максим Сергійович

**АДВОКАТ У КРИМІНАЛЬНОМУ
ПРОВАДЖЕННІ**
**Стратегія захисту, тактика, процесуальні
документи**

Практичний посібник

Видається в авторській редакції

Підписано до друку 11.09.2026. Формат 60×90/16.
Ум. друк. арк. 40,5. Обл.-вид. арк. 29. Тираж 100 пр. Зам. № 747

ТОВ «Видавничий дім «Право»,
вул. Харківських Дивізій, 11/2, м. Харків, Україна
Для кореспонденції: а/с 822, м. Харків, 61023, Україна
Тел.: (050) 409-08-69, (067) 574-81-20
Вебсайт: <https://pravo-izdat.com.ua>
E-mail для замовників послуг: verstka@pravo-izdat.com.ua
E-mail для покупців: sales@pravo-izdat.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 8024 від 05.12.2023

Виготовлено ТОВ «Промарт Плюс»,
вул. Весніна, 12, м. Харків, 61023, Україна
Тел. (097) 445-07-79
Вебсайт: <https://promart.in.ua>
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 8388 від 16.07.2025

Перейти на сайт →